

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

پژوهشکده امام خمینی و انقلاب اسلامی

وابسته به مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد در رشته تاریخ انقلاب اسلامی

عنوان:

بررسی روند پیروزی انقلاب اسلامی در شوشتر و گتوند

اسناد راهنما :

جناب آقای دکتر حمید بصیرت منش

استاد مشاور:

جناب آقای دکتر محسن بهشتی سرشت

پژوهشگر:

محمد علی اسدی

ماه/ سال تحصیلی: شهریور 1391

کلیه حقوق مادی و معنوی این پایان نامه متعلق به پژوهشکده می باشد.

چاپ پایان نامه و استخراج مقاله از پایان نامه باید به نام پژوهشکده، با تأیید استاد راهنما و با مجوز معاونت پژوهشی باشد.

**بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ
الرَّحِيمِ**

شماره: ۵۲۱۷۰۵۹۸۷

تاریخ: ۱۳۹۱/۰۷/۰۳

پیوست:

پژوهشکده امام خمینی (س) و انقلاب اسلامی

وابسته به مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی

باسمه تعالی

صور جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

با حمد و سپاس به درگاه خداوند متعال و با استعانت از حضرت ولیعصر (عج) و با درود و سلام به روان پاک حضرت امام خمینی (س) جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

آقای محمدعلی اسدی دانشجوی رشته تاریخ انقلاب اسلامی

تحت عنوان: «بررسی روند پیروزی انقلاب اسلامی در شوشتر و گتوند»

در تاریخ ۱۳۹۱/۶/۲۹ با حضور هیأت داوران در پژوهشکده امام خمینی (س) برگزار گردید و به موجب آیین نامه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد، ارزشیابی هیأت داوران به شرح زیر تعیین گردید:

قبول با درجه بسیار خوب امتیاز: $\frac{19}{20}$ دفاع مجدد مردود

قبول مشروط با درجه: (با اصلاح) امتیاز: مرجع تأیید نهایی:

شرح اصلاحات مورد نیاز:

-۱

-۲

توضیح: بنا به مصوبه کمیسیون تخصصی آموزش و پژوهش پژوهشکده امتیاز پایان نامه ها به شرح زیر مشخص میگردد:

الف) قابل قبول از ۱۴ به بالا

۱- قبول با درجه عالی ۱۹-۲۰ ۳- قبول با درجه خوب ۱۶-۱۷/۹۹

۲- قبول با درجه بسیار خوب ۱۸-۱۸/۹۹ ۴- قابل قبول ۱۴-۱۵/۹۹

ب) مردود کمتر از ۱۴

اعضای هیأت داوران	نام و نام خانوادگی	رتبه علمی	امضاء
۱- استاد راهنما:	جناب آقای دکتر حمید بصیرت منش	استادیار	
۲- استاد مشاور:	جناب آقای دکتر محسن بهشتی سرشت	استادیار	
۳- استاد داور:	جناب آقای دکتر داریوش رحمانیان	استادیار	
۴- استاد داور:	جناب آقای دکتر غلامعلی رجایی	استادیار	

امضاء مدیریت تحصیلات تکمیلی

امضاء نماینده تحصیلات تکمیلی

امضاء مدیر گروه

تهران: خیابان فردوسی شمالی، ابتدای خیابان شهید تقوی (کوشک) پلاک ۶۲، تلفن ۶۶۷۴۲۰۹۰-۲ و ۶۶۷۴۲۰۴۲-۷ و ۶۶۷۴۲۰۲۵: شماره، کد پستی: ۱۱۲۵۸۹۳۳۸

پست الکترونیک: info@ri-khomeini.com

وب سایت اینترنتی: www.ri-khomeini.com

تقدیم به شهدا و مجروحان انقلاب اسلامی و به
همه کسانی که از جان و دل تلاش نمودند تا این
انقلاب به پیروزی برسد.

چکیده

پژوهشکده امام خمینی (س) و انقلاب اسلامی

مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد
رشته تحصیلی: تاریخ انقلاب اسلامی
عنوان پایان نامه: بررسی روند پیروزی انقلاب اسلامی در شوشتر و گتوند
نام و نام خانوادگی دانشجو: محمد علی اسدی
استاد راهنما: دکتر حمید بصیرت منش
استاد مشاور: دکتر محسن بهشتی سرشت
تاریخ شروع پایان نامه: 1390/10/ 7
تاریخ اتمام پایان نامه: 1391/ 6 /29
<p>چکیده: این پایان نامه برآن است تا روندحوادث و رخدادهای منتهی به پیروزی انقلاب اسلامی در شهرهای شوشتر و گتوندرا مورد بررسی قرار دهد.دراین رابطه نقش اقشار مختلف از جمله روحانیون ، بازاریان ، فرهنگیان وزنان با استفاده از مصاحبه و اسناد ومنابع کتابخانه ای توضیح داده شده است. براساس یافته های این پژوهش ، موقعیت خاص مذهبی و اعتقادی مردم منطقه و پیروی از آموزه های دینی موجب گردید که اکثریت مردم با موج انقلاب همراه شوند .در این میان نقش فرهنگیان ودانش آموزان بسیار پررنگ تر از دیگرگروه ها بوده است .در ابتدای نهضت اسلامی به رهبری امام خمینی بخصوص تا پائیز 1357 فعالیتهای ضد رژیم از حمایت تعداد کمی از روحانیون برخوردار بود . با این حال وجود همین تعداد ونیز گرایش عمومی مردم موجب شد تا جهت گیری فعالیتهای ضد رژیم صبغه دینی داشته باشد .</p> <p>واژگان کلیدی : انقلاب اسلامی ، شوشتر ، گتوند ، کانون های فرهنگی ، روحانیون انقلابی ، امام خمینی</p>

Abstract

Research Institute of Imam Khomeini and Islamic Revolution

Level of education : master of science
Field of study : History of Islamic Revolution
Subject : Islamic Revolution in Shoushtar and Gotvand
Name and family : Mo hammad Ali asadi
Supervisor : Dr . Hamid Basiratmanesh
Advisor : Dr . Mohesen Beheshti-Seresht
Date of beginning thesis : Dece 2012
Date of finishing : 19 Septemr 2012
<p>Abstract:</p> <p>This thesis analyse processes of events lead to Islamic revolution in cities include Shoushtar , Gotvand . the role of various social classes such as clergymen, merchants , teachers and women have been explained in accordance of interview, Documents and library sources.</p> <p>. therefore this research deals with it by historic approach in order to discover revolutionary activities in Shoushtar and Gotvand . And the role of different people like clergymen and traders and teachers and women to examine with meeting and traditional and sources of library . the influence of religious and traditional context of it on forming objective revolutionists is regarded as a thesis . for this the teachers and students were very important than the other groups . in results Shoushtar and Gotvand which has possessed long antecedent in culture of the country by thanks of religious placed and its traditional context has great role and affection on autumn in 1357 in the victory of Islamic Revolution Also its revolutionists have noteworthy services for success Islamic Revolution.</p> <p>Keyword:– Islamic revolution –Shoushtar-Gotvand-cultural centers- - religious and traditional context. Imam Khomeini</p>

الخلاصه

معهد الامام الخميني (س) والثوره الاسلاميه

المرحله الدراسيه: الماجستير
الفرع الدراسى : تاريخ الثوره الاسلاميه
عنوان الرساله : دراسه حول منحنى انتصار الثوره الاسلاميه فى تُسترو كتوند
اسم وشهره الطالب : محمد على اسدى
الاستاذ المرشد : السيد الدكتور حميد بصيرت منش
الاستاذ المستشار : السيد الدكتور محسن بهشتى سرشت
تاريخ البدء الرساله : 1433 /2 /3
تاريخ ختمها : 1433 /11 /2
الخلاصه: الثوره الاسلاميه واقعه متميزه لكلّ الايرانيين دورها فى انتصارها هذه الرساله تريد أن يبحث عن منحنى انتصار الثوره الاسلاميه فى المدينتين تُستر وكتوند ودور الاصناف المختلفه كا لعلماء والتجار والمتقنين والنساء مع المذاكره والوثائق ولمصادر الكتيبه . أدى الموقف الدينى الخاص لاهالى المنطقه واتباعهم لتعاليم الاسلام إلى أن يتعاونوا مع حركه الثوره . هنا للمعلمين والتلاميذ دور اكثر من سائر الاصناف . كانت الاعمال الثورويه ضدّ النظام فى ابتداء الحركه الاسلاميه بقياده الامام الخمينى خصوصاً الى خريف سنه 1357 ، تحت حمايه قليل من العلماء . مع هذا أدى هذا العداء القليل وأيضاً الاتجاه العمومى الى أن تصير الاعمال الثورويه ضدّ النظام دينياً. اللغات الرئيسيه : ، الثوره الاسلاميه ، تُستر ، كتوند ، المراكز الثقافيه ، العلماء الثورويون ، الامام الخمينى

فهرست اجمالی

1	مقدمه
3	بیان مسئله
7	فصل اول : جغرافیای شوشتر و گتوند
18	فصل دوم : شوشتر و گتوند از انقلاب مشروطه تا آغاز دهه چهل
27	فصل سوم: شوشتر و گتوند در دوران نهضت اسلامی
43	فصل چهارم : فعالیت های احزاب و گروهها در شوشتر و گتوند
47	فصل پنجم : اقدامات حکومت و نارضایتی ملت
53	فصل ششم : فضای سیاسی و فرهنگی در شوشتر و گتوند از سال 1350 تا سال 1355
63	فصل هفتم : شوشتر و گتوند در آستانه انقلاب اسلامی 1356
81	فصل هشتم : شوشتر و گتوند در سال 1357
111	فصل نهم: اقدامات قهر آمیز و مسلحانه در شوشتر و گتوند
126	فصل دهم : زندگی نامه شهدا ، مجروحان و برخی از فعالان انقلابی
149	فصل یازدهم : کانون های مقاومت و مبارزه در شوشتر و گتوند
159	فصل دوازدهم : استقرار نهاد های انقلابی ، موانع و مشکلات پس از انقلاب
176	نتیجه گیری
177	ضمائم
178	اسناد
258	تصاویر
300	فهرست منابع و مآخذ

فهرست تفصیلی

1	مقدمه
3	بیان مسئله
7	فصل اول: جغرافیای شوشتر و گتوند
7	1- استان خوزستان
7	2- تقسیمات کشوری و جغرافیای سیاسی شوشتر
8	3 - وجه تسمیه شوشتر
9	4 - مکانهای تاریخی و زیارتی شوشتر
9	5 - آموزش و پرورش در شوشتر
10	6 - اقتصاد و کشاورزی شوشتر
10	7 - مطبوعات در شوشتر
11	8 - تقسیمات کشوری و جغرافیای سیاسی گتوند
12	9 - وجه تسمیه گتوند
13	10 - اماکن زیارتی و تاریخی
13	11 - رودخانه
13	12 - آموزش و پرورش در گتوند
15	13 - اقتصاد در گتوند
15	13-1 - تجارت
16	13-2 - بازار
16	14 - مطبوعات در گتوند
18	فصل دوم: شوشتر و گتوند از انقلاب مشروطه تا آغاز دهه چهل

- 1 - انقلاب مشروطه..... 18.....
- 2 - شرکت در فتح تهران..... 19.....
- 3 - سفر رضا خان به شوشتر..... 21.....
- 4 - تغییر پوشش مردان و زنان 22.....
- 5 - مخالفت با اقدامات رضا شاه در شوشتر وگتوند 23.....
- 6 - اعتراض زنان به سرباز گیری 25.....
- فصل سوم: شوشتر وگتوند در دوران نهضت اسلامی 27.....**
- 1 - آشنایی مردم شوشتر وگتوند با نهضت روحانیون و آیت الله خمینی..... 27.....
- 2 - اصلاحات ارضی..... 29.....
- 3 - مصوبه دولت پیرامون لایحه انجمن های ایالتی وولایتی..... 31.....
- 4 - رفراندوم شاه..... 32.....
- 5 - قیام 15 خرداد 1342..... 33.....
- 6 - تلگراف علما و مردم شوشتر..... 33.....
- 7 - تلگراف جمعی از بانوان شوشتری مقیم اهواز..... 34.....
- 8 - کاپیتولاسیون و تبعید آیت الله خمینی 37.....
- 9 - گسترش فعالیتهای سیاسی و فرهنگی 38.....
- 10 - سفر حجت الاسلام خزعلی به شوشتر..... 39.....
- 11 - پیام آیت الله خمینی به علمای شوشتر..... 40.....
- 12 - فعالیت معلمان در دهه چهل 42.....
- فصل چهارم: فعالیت های احزاب وگروهها در شوشتر وگتوند..... 43.....**

- 1 - حزب پان ایرانیست در شوشتر 43
- 2 - حزب رستاخیز در شوشتر وگتوند 44
- 3 - انجمن حجتیه در شوشتر 45
- 4 - بهائیان در شوشتر 46
- فصل پنجم : اقدامات حکومت ، نارضایتی ملت 47**
- 1 - ماهیت رژیم پهلوی 47
- 2 - وضعیت سیاسی 47
- 3 - وضعیت اقتصادی 48
- 4 - وضعیت اجتماعی 49
- 4-1- بهداشت 49
- 4-2- رفاه اجتماعی 50
- 4-3- آموزش 51
- 5 - اقدامات امنیتی 51
- فصل ششم : فضای سیاسی و فرهنگی در شوشتر وگتوند 1350 - 1355 53**
- 1 - تبعید حجت الاسلام مهدی ربانی املشی 53
- 2 - دعوت از حجت الاسلام ابوالقاسم خزعلی به شوشتر 56
- 3 - ارتباط با مناطق هم جوار از سوی مردم شوشتر وگتوند 57
- 4 - برگزاری مراسم عزاداری با فضای سیاسی 58
- 5 - سفر حجت الاسلام محسن قرائتی به شوشتر 59
- 6 - مراسم عزاداری ماه محرم در گتوند 60
- 7 - تأسیس حسینیه در گتوند 61

فصل هفتم : شوشتر وگتوند در آستانه انقلاب اسلامی.....63

- 1 - در گذشت دکتر علی شریعتی خرداد 1356.....63
- 2 - ماه رمضان 1356.....64
- 3 - جلسات قرآن سید محمد کیاوش65
- 4 - تشکیل کلوپ مذهبی66
- 5 - تشکیل کلوپ ادبی68
- 6 - فضای باز سیاسی68
- 7 - فوت حاج آقا مصطفی خمینی69
- 8 - محرم 135672
- 9 - سفر شاه به آمریکا73
- 10 - مقاله اهانت آمیز روزنامه اطلاعات74
- 11- تبعید حجت الاسلام محمد علی گرامی به شوشتر75
- 12 - دعوت حجت الاسلام محسن قرائتی به گتوند78

فصل هشتم : شوشتر وگتوند در سال 1357.....81

- 1 - چهلم شهدای تبریز81
- 2 - تداوم مبارزات در تابستان 1357.....81
- 3 - بازجویی وشکنجه انقلابیون منطقه82
- 4 - سخنرانی در مسجد دو خواهران83
- 5 - سخنرانی آقای الهی در حسینیه گتوند84
- 6 - اولین تظاهرات ونخستین شهید شوشتر85
- 1-6- شهادت اکبرشکوه نیا87

- 88 2-6- اعتراض زنان شوستر به توقیف جنازه شهید شکوه نیا
- 88 3-6- مراسم تشییع جنازه شهید شکوه نیا
- 89 4-6- مراسم ختم شهید شکوه نیا
- 89 5-6- مراسم سومین روز شهادت شهید شکوه نیا
- 90 6-6- مراسم شب هفتم شهید شکوه نیا
- 90 7-6- مراسم چهلم شهید شکوه نیا در گتوند
- 90..... 7 - پخش اعلامیه ، نوار و شعارنویسی
- 92..... 8 - اولین تظاهرات انقلابی در گتوند
- 93..... 9 - شرکت جوانان شوستر در تظاهرات شهرهای مجاور
- 94..... 10 - محرم سال در شوستر 1357.....
- 99..... 11 - محرم سال 1357 در گتوند
- 105..... 12 - ادامه تظاهرات پس از خروج شاه
- 105..... 13 - تلاش برای همراه کردن روحانیون با انقلاب
- 107..... 14 - حضور مردم گتوند در مراسم استقبال از امام خمینی
- 111..... فصل نهم : اقدامات قهر آمیز و مسلحانه در شوستر و گتوند**
- 111..... 1 - آتش زدن نفربر های شرکت کشت و صنعت
- 113..... 2 - اقدام برای آتش زدن ماشین حزب رستاخیز در گتوند
- 114..... 3 - آتش زدن عوارضی شهرداری شوستر
- 114..... 4 - آتش زدن مشروب فروشی در خیابان بلواربند میزان
- 115..... 5 - آتش زدن نوار فروشی در شوستر
- 115..... 6 - آتش زدن پارکینگ شرکت فرکار

- 7 - آتش زدن فروشگاه فرهنگیان شوستر 116
- 8 - خلع سلاح پاسبان شهربانی شوستر 116
- 9 - آتش زدن دادگاه شوستر 117
- 10 - آتش زدن بانک تهران 118
- 11 - فعالیت گروه منصورون در شوستر 118
- 12 - تصرف شهربانی شوستر 120
- 13 - ضرورت تصرف شهربانی 120
- 14 - تصرف شهر بانی شوستر در 21 بهمن 1357 121
- 15 - تصرف گروهان ژاندارمری شوستر 123
- 16 - تصرف پاسگاه و بخشداری گتوند 124
- فصل دهم : زندگی نامه شهدا ، مجروحان و برخی از فعالان انقلابی 126**
- 1 - شخصیت های روحانی 126
- 1-1- آیت الله سید محمدحسن آل طیب 126
- 1-2- آیت الله سید محمد جزایری 127
- 1-3- آیت الله سید محمد رضا آل طیب 128
- 2 - شهدای انقلاب اسلامی در شوستر 129
- 2-1- اکبرشکوه نیا 129
- 2-2- مرتضی برگریزان 129
- 2-3- محمود نمکی شوستری 130
- 2-4- موسی طهماسبی زاده 130

- 131 2-5 - علی سرخول
- 131 2-6 - ابوالقاسم حمیدی
- 132 2-7 - علیرضا خلیج افشار
- 132 2-8 - غلامعلی عالی رضائی
- 133..... 3 - مجروحان انقلاب اسلامی در شوشتر
- 133 3-1 - غلامعلی خاکپور
- 133 3-2 - حسین پیشدادی
- 134 3-3 - رجب علی غلامیان
- 134 3-4 - اسکندرآرامی
- 134 3-5 - عبد علی رضاپور
- 135 3-6 - احمد زاهدزاده
- 135 3-7 - تقی خادم
- 135 3-8 - محمد اعتصامی
- 136 3-9 - مرتضی چویدار
- 136 3-10 - محمود جعفری نیا
- 136 3-11 - علی بهداروند
- 137..... 4 - فعالان و مبارزان انقلاب اسلامی در شوشتر و گتوند
- 137 4-1 - عبدالحمید استادیان
- 137 4-2 - محمدعلی خدری نژاد
- 139 4-3 - محمدطاهر مایار
- 140 4-4 - موسی هدائی

141	4-5- نورعلی اسدی
143	4-6- حسین دادخواه
144	4-7- جمشید عارف نیا
144	4-8- سید محمد تقی آل غفور
145	4-9- غلامرضا کرمزاده
146	4-10- حسنعلی کایدانی
146	4-11- خسرو محمد علی زاده
147	12 - 4- محمد حجتی
147	4-13- شهربانو محمد زاده
148	4-14- زهرا مرادی
148	4-15- فاطمه پارسائی
148	فصل یازدهم : کانونهای مقاومت و مبارزه
148	1- محله عبدالله بانو
148	2 - مساجد
149	2-1- مسجد عبدالله بانو شوستر
150	2-2- مسجد سید قطب الدین شوستر
150	2-3- مسجد حسین
151	2-4- مسجد آقا میرزا قلی (رسول) شوستر
151	2-5- مسجد آل طیب (بعکون) شوستر
152	2-6- عباسیه شوستر
152	2-7- مسجد علی بن ابی طالب (محله صحرائی) گتوند

- 152 2-8- مسجد امام حسین (ع) گتوند
- 153 2-9- مسجد امام حسن (ع) روستای سماله
- 153 2-10- مسجد صاحب الزمان (عج) روستای ترکالکی
- 154..... 3 - منازل فعال در شوشتر وگتوند
- 154 4- منازل فعال در گتوند
- 155..... 5 - کانون جلسات زنان فعال
- 157..... 6- مدارس
- 157 6-1- دبیرستان فردوسی
- 157 6-2- مدرسه راهنمایی داریوش گتوند
- 159..... فصل دوازدهم : استقرار نهادهای انقلابی وموانع ومشکلات پس از انقلاب**
- 159..... 1 - تشکیل کمیته انقلاب اسلامی در شوشتر
- 159..... 2 - استقرار نظم وامنیت در شوشتر
- 160..... 3 - تشکیل کمیته انقلاب اسلامی در گتوند
- 161..... 4 - انتخاب اولین بخشدار گتوند
- 161..... 5 - انتخاب اولین فرماندار شوشتر
- 163..... 6 - فرمانداری آقای محمد طاهر مایار
- 164..... 7 - دستگیری سروان حیدر جعفری نیا
- 166..... 8 - محاکمه واعدام سروان جعفری نیا
- 168..... 9 - اقدامات عمرانی کمیته انقلاب اسلامی در گتوند
- 169..... 10 - اقدامات عمرانی وفرهنگی در گتوند وعقیلی

11-	راه اندازی و احداث دبیرستان در گتوند.....	170
12-	برگزاری فرماندوم در شوشتر	171
13 -	تعارضات وموانع پس از پیروزی انقلاب اسلامی	172
176	نتیجه گیری	
177	ضمائم	
177.....	اسناد	
258.....	تصاویر	
300.....	فهرست منابع وماخذ.....	

پیروزی انقلاب اسلامی ایران شگفتی بسیاری از پژوهشگران و تحلیل گران سیاسی را برانگیخت . علت اصلی این شگفتی ویژگی مذهبی انقلاب اسلامی بود . چرا که در تحولات سیاسی ، سالیان درازی بود که دین نقش چندانی نداشت یا آنکه نقش حاشیه ای داشت . پیروزی انقلاب اسلامی بار دیگر اذهان را متوجه عنصر دین و باورهای مذهبی نمود . انقلاب اسلامی ایران برخلاف سایر انقلابهای جهان که از حمایت طبقه یا گروه خاصی برخوردار بودند ، با مشارکت اکثریت اقشار جامعه به وقوع پیوست . این حادثه کم نظیر نه تنها ملت ایران را از یوغ استبداد رژیم ستمشاهی رها کرد بلکه از استعمار خارجی نیز نجات داد . برای شناخت صحیح و عمیق چگونگی روند پیروزی انقلاب اسلامی ضرورت دارد که تحقیقات گسترده ای در تمام زمینه ها انجام شود . یکی از ابعاد مهمی که می تواند به روشن شدن روند پیروزی انقلاب کمک کند بررسی تحولاتی است که در درون شهرها و روستاها به وقوع پیوسته است . شهرهای شوشتر و گتوند و مناطق روستایی آن در استان خوزستان از جمله مناطقی بودند که پا به پای دیگر نقاط کشور در مبارزه با حکومت پهلوی مشارکت داشتند . در این پژوهش تلاش شده که با استفاده از اسناد و مصاحبه های مختلف با شخصیت های فعال و مؤثر در دوران مبارزه از جمله برخی روحانیون ، فرهنگیان ، بازاریان و دانش آموزان و تعدادی از زنان به بررسی ابعاد مختلف حوادث و تحولات نهضت اسلامی از خرداد 42 تا پیروزی انقلاب در سال 1357 در این دو شهر پرداخته شود .

در روند این پژوهش که بخش زیادی از آن براساس مصاحبه انجام شده سختی و مشکلاتی وجود داشت که اگر نبود راهنمایی اساتید و برخی از افراد دلسوز کار به سر انجام نمی رسید . با توجه به این که 35 سال از وقوع انقلاب گذشته ، حافظه افراد در نقل مطالب یاری گر نبود . چنانچه در مورد حادثه ای واحد نقل قولهای مختلفی ارائه می شد که برای اثبات صحت و سقم آن حادثه گاهی اوقات نیاز بود با چندین نفر مصاحبه شود تا درستی آن حادثه مشخص شود . نکته دیگر این که بسیاری از تحولات آن دوره تاریخ وقوعشان فراموش گردیده و وقتی به افراد مراجعه می شد فقط کلی گویی هایی بود که بیان می شد . از مشکلات دیگر این بود که یکی از روحانیون مؤثر در حوادث انقلاب آیت الله سید محمد حسن آل طیب دارفانی را وداع کرده بود بدون آنکه خاطرات وی ثبت و ضبط شود . پراکندگی و مهاجرت بسیاری از افراد به نقاط دیگر کشور موجب شد که دیدار با آنها مشکل باشد که در این راستا بیش از 50 سفر به شهرهای مختلف صورت گرفت و بیش از 150 ساعت تماس تلفنی برقرار گردید . تمام افرادی که در دوران مبارزه با عقاید و تفکرات مختلف اما یکدل و بدون مشکل با هماهنگی در کنار هم فعالیت می کردند اما از فردای پیروزی اختلافها ایشان نمایان شده و با همدیگر زاویه پیدا کردند و لذا هنگام مراجعه به آنها نظرشان این بود که با همان

دیدگاه حوادث و افراد را معرفی کنند و به راحتی افراد را حذف و بی اثر معرفی می کردند که این کار باعث شد پژوهش با وضعیت پیچیده ای روبرو شود .

این مشکلات موجب نشد که نگارنده رسالت خود را در ثبت وقایع و حوادث از دست بدهد . تلاش اصلی بر این بود که از هیچ نقل قول غیر مستقیمی استفاده نشود و به همین خاطر در این پژوهش با بیش از 300 نفر گفتگو و مصاحبه صورت گرفت .

برخود وظیفه می دانم از همه کسانی که با راهنمایی ها و ارشادات و یا با در اختیار قرار دادن مجموعه های اسنادی و تصویری مرا یاری رساندند تشکر نمایم . در روند این پژوهش آقایان نورعلی اسدی ، موسی هدایی ، حسین دادخواه ، محمد طاهر مایار ، سید داود امین زاده ، اصغر شکوه نیا ، محمد علی روحانی و تعداد دیگری از عزیزان از هیچگونه کمکی دریغ نکردند که بدینوسیله از زحمات آنها سپاسگزارم .

در پایان از اساتید محترم گروه تاریخ انقلاب اسلامی و بخصوص استاد مشاور و مدیریت محترم گروه تاریخ آقای دکتر محسن بهشتی سرشت و استاد راهنما ، جناب آقای دکتر حمید بصیرت منش که تمامی مراحل کار با هماهنگی و راهنمایی های ایشان صورت گرفت سپاسگذاری و قدر دانی می نمایم . همچنین مراتب امتنان خود را از اساتید محترم داور آقایان دکتر داریوش رحمانیان و دکتر غلامعلی رجایی و همچنین خانواده ام که در مدت تحصیل متحمل مشکلاتی گردیدند ابراز می دارم .